

Sygn. akt VII U 4364/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

Protokolant sekr. sądowy Marta Jachacy

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 kwietnia 2021 r. w Warszawie

sprawy A. M. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z udziałem (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.

o wysokość podstawy wymiaru składek

na skutek odwołania A. M. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 24 lipca 2019 roku nr (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 24 lipca 2019 roku nr (...) w części, w ten sposób, że ustala, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne odwołującej A. M. (1) z tytułu zatrudnienia u płatnika składek (...) Sp. z o.o. (aktualnie (...) Sp. z o.o.) za okres od kwietnia 2019 do czerwca 2019 stanowi kwota 8.516,00 zł brutto,

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na rzecz zainteresowanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. kwotę 3.600,00 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Renata Gąsior

UZASADNIENIE

A. M. (1) w dniu 2 września 2019 r. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 24 lipca 2019 r., nr: (...) wnosząc o jej uchylenie i ustalenie podstawy wymiaru składek za okres od 1 kwietnia 2019 r. do 30 czerwca 2019 r. wynikającej z zawartej umowy o pracę. Odwołująca zarzuciła zaskarżonej decyzji naruszenie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w zakresie: nakazującym organowi rentowemu działać na podstawie przepisów prawa (art. 6), prowadzenia postępowania w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej kierując się zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania (art. 8 § 1) rozpatrzenia całego materiału dowodowego oraz należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem toczącego się postępowania (art. 9).

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona podniosła, że organ rentowy pominął przy wydawaniu rozstrzygnięcia przesłane przez nią dokumenty, które potwierdzały zakres świadczonej pracy. Wskazała, że przez okres jednego miesiąca przygotowywała makietę nowej strony internetowej, rozpoczęła pracę związaną z wyłonieniem jej wykonawcy oraz wykonała wstępną strategię marketingową. W jej ocenie spółka miała być likwidowana ze względu na pogorszenie sytuacji finansowej, jednakże uległa przekształceniu, co wynika z wpisu z dnia 28 czerwca 2019 r. zawartego w Krajowym Rejestrze Sądowym. Ubezpieczona uznała, że otrzymała wynagrodzenie w kwocie odpowiadającej warunkom rynkowym oraz jej kompetencjom i umiejętności. Odwołująca stanęła na stanowisku, że porównywanie jej wynagrodzenia z otrzymywanym przez pracowników fizycznych i sprowadzenie do jednego poziomu jest skandaliczne. A. M. (2) zaakcentowała, że jej wysokość wynagrodzenia została ustalona na poziomie przeciętnych zarobków w branży dla województwa (...), które wynosi 7.600,00 złotych i nie odbiegała w żaden sposób od normy dla miejsca świadczenia pracy. W jej ocenie organ rentowy pominął dokumenty, z których wynika osiągnięte przez nią wynagrodzenie z poprzedniego miejsca pracy. Odwołująca zaznaczyła również, że jest samodzielną specjalistką z dużym i wieloletnim doświadczeniem, a jej zakres pracy przyjęty do wykonywania przez nią w spółce jest rozdzielany na więcej niż jedno stanowisko pracy (odwołanie z dnia 2 września 2019 r., k. 3-5 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania oraz o zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Organ rentowy uznał, że z wyjaśnień płatnika składek dokonanych w postępowaniu administracyjnym wynika, iż zarząd spółki z przyczyn ekonomicznych postanowił rozwiązać umowę o pracę z ubezpieczoną. ZUS wskazał, że ze względu na brak powierzenia obowiązków odwołującej nowemu pracownikowi, do wykonywania zakresu jej czynności nie potrzeba było zatrudniania innej osoby nawet z mniejszą wysokością wynagrodzenia. W jego ocenie strony nie przedstawiły dokumentów potwierdzających ilość wykonywanej przez ubezpieczoną pracy a zakres jej obowiązków nie wymagał od niej dużego nakładu pracy i tym samym ustalonego tak wysokiego wynagrodzenia. Organ rentowy podkreślił, że wynagrodzenie innych pracowników spółki zostało ustalone na kwotę znacznie mniejszą od otrzymywanej przez ubezpieczoną, które nie znajduje żadnego uzasadnienia w zakresie ponoszonej przez nią odpowiedzialności ani wykonywanej pracy. Nadto uznał, że ocena całokształtu zebranego materiału dowodowego wskazuje, że działanie stron stosunku pracy miało na celu zapewnienie odwołującej wyższych świadczeń z ubezpieczeń społecznej w trakcie długotrwałej niezdolności do pracy (odpowiedź na odwołanie z dnia 8 października 2019 r., k. 50-52 a. s.).

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w T., zwanej dalej „zainteresowaną”, „spółką”, „płatnikiem składek”, poparła odwołanie złożone przez ubezpieczoną i wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji, ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne zgodnie ze złożonymi dokumentami rozliczeniowymi oraz o zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Płatnik składek wskazał, że wysokość wynagrodzenia dla odwołującej się została ustalona na średnim poziomie obowiązującym na terenie W. dla osób wykonujących przypisane jej obowiązki oraz uwzględniała posiadany przez nią poziom kompetencji i doświadczenia. Zainteresowana stwierdziła, że ubezpieczona wykonywała czynności polegające na udziale w tworzeniu strategii marketingowej spółki i jej szeroko pojętą elektryfikacją usług z zakresu transportu. W jej ocenie odwołująca pomagała również przy stworzeniu nowej strony internetowej w postaci przygotowania do prowadzenia kanałów i serwisów internetowych oraz brała udział w nawiązywaniu współpracy z dostawcami usług i partnerami spółki. Płatnik składek wskazał, że zakres jej działalności został ograniczony w połowie 2019 r., co skutkowało wystąpieniem jednego ze współników, rozwiązaniem umowy z ubezpieczoną z przyczyn ekonomicznych oraz umowy najmu biura w W.. Przy tym płatnik składek zaakcentował, że ustanie stosunku pracy z ubezpieczoną nie miało nic wspólnego z wykonywaniem przez nią zakresu obowiązków (pismo procesowe z dnia 13 marca 2020 r., k. 90-95 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. M. (1) w 2008 r. rozpoczęła studia na kierunku polityka społeczna na Uniwersytecie (...). W 2011 r. ukończyła studia zdobywając tytuł licencjata (zeznania odwołującej, k. 175-177 a. s.).

Ubezpieczona zatrudniona była w:

- Instytucie (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w okresie od 15 października 2014 r. do 31 stycznia 2016 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach asystentki zarządu do 31 grudnia 2015 r. i projekt menedżera z wynagrodzeniem w kwocie 3.500,00 złotych brutto miesięcznie zajmując się marketingiem (świadczenie pracy z dnia 31 stycznia 2016 r., akta osobowe i zeznania odwołującej, k. 175-177 a. s.);

- (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w okresie od 15 lutego 2016 r. do 30 czerwca 2016 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku project menedżera z wynagrodzeniem w kwocie 3.500,00 złotych brutto miesięcznie zajmując się sprzedażą powierzchni reklamowych w dodatkach do gazet (świadczenie pracy z dnia 1 lipca 2016 r., akta osobowe i zeznania odwołującej, k. 175-177 a. s.);

- (...) w okresie od lipca 2016 r. do stycznia 2017 r. na stanowisku social media specjalist z wynagrodzeniem w kwocie około 4.000,00 złotych brutto miesięcznie (zeznania odwołującej, k. 175-177 a. s.);

- (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w okresie od 1 lutego 2017 r. do 18 września 2017 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku content marketing specialist z wynagrodzeniem w kwocie około 4.000,00 złotych brutto miesięcznie (świadczenie pracy z dnia 18 września 2017 r., akta osobowe i zeznania odwołującej, k. 175-177 a. s.).

Odwołująca od dnia 18 stycznia 2017 r. rozpoczęła leczenie psychiatryczne w Poradni P.-Psychiatrycznej PRO PSYCHE w W. (dokumentacja medyczna, k. 144 a. s.).

Kolejno ubezpieczona była zatrudniona w (...) S.A. z siedzibą w K. w okresie od 9 października 2017 r. do 30 listopada 2018 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku specjalisty ds. komunikacji. Odwołująca była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych z podstawami wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w 2018 r. w kwotach: 5.250,00 złotych za styczeń, 5.804,55 złotych za luty, 6.500,00 złotych za okres od marca do czerwca, 5.200,00 złotych za lipiec, 3.683,33 złotych za sierpień, 6.800,00 złotych za wrzesień i październik, 5.933,33 złotych za listopad oraz 6.500,00 złotych za grudzień (informacje o podstawach i składkach, k. 8 a. s. i świadectwo pracy z dnia 4 grudnia 2018 r., akta osobowe i zeznania odwołującej, k. 175-177 a. s.).

Następnie ubezpieczona została zatrudniona również w Nazwa.pl (...). z o.o. z siedzibą w K. wykonując obowiązki na jej rzecz w okresie od 1 grudnia 2018 r. do 28 lutego 2019 r. na stanowisko specjalisty ds. content marketingu w pełnym wymiarze czasu pracy. Płatnik składek zgłosił odwołującą do ubezpieczeń społecznych z podstawami wymiaru składek w kwotach: 7.083,33 złotych za styczeń 2019 r., 4.533,34 złotych za luty 2019 r. oraz 2.031,55 złotych za marzec 2019 r. (informacje o podstawach i składkach, k. 10 a. s. i świadectwo pracy z dnia 28 lutego 2019 r., akta osobowe).

A. M. (1) w latach 2018-2019 leczyła się psychiatrycznie w (...) Sp. z o.o. w W.. Dodatkowo w dniu 31 stycznia 2019 r. zgłosiła się do Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Centrum (...) w W. z rozpoznaniem zaburzeń lękowych. Zalecono jej podjęcie psychoterapii (dokumentacja medyczna, k. 139 i 162 a. s.).

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w T. została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 13 lipca 2017 r. Prezesem Spółki został W. M.. Przedmiotem przeważającej działalności spółki był wówczas handel energią elektryczną, a także produkcja wyrobów dla budownictwa z tworzyw sztucznych, produkcja płyt, arkuszy, rur i kształtowników z tworzyw sztucznych (do dnia 12 grudnia 2019 r.), produkcja tworzyw sztucznych w formach podstawowych (do dnia 12 grudnia 2019 r.), wytwarzanie, dystrybucja i przesyłanie energii elektrycznej, sprzedaż hurtowa i detaliczna samochodów osobowych i furgonetek, sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn i urządzeń oraz działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi (odpis z Krajowego Rejestru Sądowego, k. 77-84 a. s.).

Przed nawiązaniem z ubezpieczoną stosunku pracy spółka zatrudniała S. S. do 28 lutego 2019 r. na stanowisku dyrektora handlowego

z wynagrodzeniem w kwocie 1.125 złotych miesięcznie na 1/2 etatu oraz nadal K. S. na stanowisku księgowej od dnia 13 listopada 2018 r.

z wynagrodzeniem w kwocie 4.118,49 złotych. Odwołująca znalazła ofertę spółki poszukującej nowego pracownika na portalu internetowym Pracuj.pl. (...) rekrutacyjny na stanowisko pracy specjalisty ds. marketingu przeprowadzał M. C.. Płatnik składek zdecydował o konieczności zatrudnienia nowego pracownika ze względu na obsługiwane klientów spółki w biurze w W.. Przed podjęciem zatrudnienia ubezpieczona nie знаła żadnej osoby ze spółki (wykaz wynagrodzeń pracowników spółki, k. 117 a. s., zeznania świadka K. S. oraz zeznania odwołującej i zainteresowanych Z. S. i M. C., k. 175-177, 201-204 i 244-247 a. s.).

Spółkę było stać na zagwarantowanie pracownikowi na nowo utworzonym stanowisku pracy wynagrodzenia w kwocie 6.000,00 złotych netto miesięcznie. Stabilność finansową zainteresowanej gwarantowała umowa na obsługę z (...). Stawka wynagrodzenia została ustalona przed rozpoczęciem procesu rekrutacyjnego i nie podlegała negocjacji z przyszłym pracownikiem. Ustalona wysokość wynagrodzenia, która była wyższa od pozostałych zatrudnionych pracowników w spółce, wynikała z zakresu obowiązków, który miała wykonywać ubezpieczona oraz z posiadanego przez nią doświadczenia (zeznania zainteresowanych Z. S. i M. C., k. 244-247 a. s.).

Płatnik składek w dniu 27 marca 2019 r. zawarł z A. M. (1) umowę o pracę na okres próbny od 1 kwietnia 2019 r. do 30 czerwca 2019 r. na stanowisku specjalisty ds. marketingu od dnia 2 kwietnia 2019 r. w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem w kwocie 6.000,00 złotych netto miesięcznie. Miejscem pracy ubezpieczonej był oddział spółki w W. (umowa o pracę na okres próbny, akta ZUS).

Odwołująca została uznana za zdolną do wykonywania pracy na stanowisku specjalisty ds. marketingu (orzeczenie lekarskie z dnia 29 marca 2019 r., akta ZUS).

W dniach 1-2 kwietnia 2019 r. ubezpieczona została przeszkolona w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (karta szkolenia w dziedzinie BHP, akta osobowe).

Z tytułu zatrudnienia u zainteresowanej odwołująca została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych z podstawami wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w kwotach: 8.516,00 złotych za kwiecień 2019 r., 0 złotych za maj 2019 r. oraz 2.442,24 złotych za czerwiec 2019 r. (informacje o podstawach i składkach, k. 9 a. s.).

Odwołująca składała podpis na liście obecności w okresie od 2 kwietnia 2019 r. do 30 kwietnia 2019 r. (lista obecności, akta ZUS).

Ubezpieczona otrzymała wynagrodzenie od spółki za miesiąc kwiecień przelewem na konto bankowe (potwierdzenie wykonania przelewu krajowego, akta ZUS).

Do zakresu obowiązków A. M. (1) należało tworzenie i wdrażanie strategii i marketingowych spółki, opracowywanie i realizowanie produktów marketingowych, tworzenie strony internetowej oraz prowadzenie serwisów internetowych. Odwołująca w tym celu utrzymywała kontakt mailowy głównie z innymi pracownikami spółki. Ubezpieczona wykonywała swoje obowiązki w biurze znajdującym się przy ul. (...) w W. w godzinach od 9:00 do 17:00. W tym biurze sporadycznie przebywał również M. C., który pracował głównie w T.. Odwołująca wykonywała jego polecenia i podlegała nadzorowi, który nad nią wykonywał głównie telefonicznie i mailowo. W pierwszej kolejności ubezpieczona przygotowała makietę nowej strony internetowej. W tym celu poszukiwała firmy zajmującej się zaprojektowaniem strony. Jednocześnie założyła konto na L., aby nowa strona była tam reklamowana. Spółka posiadała gotowy produkt (dokumenty związane z tworzeniem strony internetowej, k. 11-48 a. s. i akta ZUS, zeznania świadka K. S., zeznania odwołującej oraz zeznania zainteresowanych Z. S. i M. C., k. 175-177, 201-204 i k. 244-247 a. s.).

Zainteresowana w dniu 3 kwietnia 2019 r. podjęła uchwałę zmieniającą umowę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Prezesem zarządu został M. C., zaś W. M. wystąpił ze spółki (odpis z Krajowego Rejestru Sądowego, k. 77-84 a. s. i uchwała z dnia 3 kwietnia 2019 r., k. 98 a. s.).

Ubezpieczona w dniu 11 kwietnia 2019 r. ponownie zgłosiła się do (...) w W.. Wówczas również zdiagnozowano u niej zaburzenia lękowe. Zalecono jej kontynuowanie przyjmowania leku o nazwie sertralina. Następnie kontynuowała leczenie psychiatryczne w kolejnych miesiącach w (...) z siedzibą w W. oraz w (...) Sp. z o.o. w W. (dokumentacja medyczna, k. 140, 154-160 i 162-168 a.s.).

Płatnik składek miał zastrzeżenia co do sposobu prowadzenia dokumentacji i biura przez ubezpieczoną, ponieważ często zdarzało się, że była ona nieobecna w pracy. Odwołująca nie wykonywała powierzonych jej zadań w sposób prawidłowy. Z tego powodu spółka zdecydowała się na zakończenie nawiązanego stosunku pracy (zeznania zainteresowanych Z. S. i M. C., k. 244-247 a. s.).

Spółka w dniu 30 kwietnia 2019 r. rozwiązała z odwołującą umowę o pracę z zachowaniem okresu wypowiedzenia. Jednocześnie zainteresowana zwolniła ubezpieczoną z obowiązku świadczenia pracy w okresie wypowiedzenia. Spółka zdecydowała się zamknąć biuro w W. i przenieść całą działalność do B.. Od dnia 2 maja 2019 r. ubezpieczona stała się niezdolna do pracy, ponieważ wskutek doręczenia wypowiedzenia doszło u niej do załamania nerwowego (wypowiedzenie umowy o pracę z dnia 30 kwietnia 2019 r. i zaświadczenie lekarskie odwołującej, akta ZUS oraz zeznania odwołującej i zainteresowanych Z. S. i M. C., k. 175-177, 201-204 i 244-247 a. s.).

Po rozwiązaniu umowy o pracę ubezpieczona założyła działalność gospodarczą, w ramach której została zatrudniona w firmie (...). W ramach podwykonawstwa zajmowała się marketingiem i otrzymywała wynagrodzenie w kwocie 80,00 złotych netto za godzinę. Jej zadaniem było stworzenie treści do komunikacji związanej z oferowaniem sterowników do silników i baterii, komputerów pokładowych do pojazdów elektrycznych oraz chmur do obsługi tych urządzeń. Obecnie odwołująca zatrudniona jest w (...), gdzie jako specjalista od spraw marketingu otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 8.000,00 złotych brutto miesięcznie (zeznania odwołującej, k. 175-177 a. s.).

Dodatkowo spółka zatrudniła pod koniec 2019 r. w pełnym wymiarze czasu pracy D. D., M. E., P. G., M. Ś. i P. W. na stanowisku monterów instalacji fotowoltaicznych z wynagrodzeniem w kwocie 2.250,00 złotych, P. K. na stanowisku technika elektryka z wynagrodzeniem w kwocie 2.712,55 złotych oraz I. S. na stanowisku logistyka w kwocie 2.250,00 złotych. Obecnie K. S. zatrudniona jest na stanowisku dyrektora ds. finansów i administracji z wynagrodzeniem w kwocie 12.525,00 złotych brutto. Aktualnie spółka zatrudniła na miejsce ubezpieczonej Ł. K., który wykonuje obowiązki od września 2019 r. (wykaz wynagrodzeń pracowników spółki, k. 117 a. s., zeznania świadka K. S. oraz zeznania zainteresowanych Z. S. i M. C. k. 201-204 i k. 244-247 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego wydał zaskarżoną decyzję z dnia 24 lipca 2019 r., nr: (...) na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1 i 3 i art. 68 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Organ rentowy stwierdził, że A. M. (1), jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. z siedzibą w T., podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od 1 kwietnia 2019 r. do 30 czerwca 2019 r. z podstawą wymiaru składek stanowiącą kwotę odpowiadającą wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego odrębnymi przepisami prawa. ZUS w zaskarżonej decyzji zajął tożsame stanowisko, jak w odpowiedzi na odwołanie. Dodatkowo wskazał, że umówione wynagrodzenie pomiędzy stronami nawiązanego stosunku pracy było pozorne (decyzja z dnia 24 lipca 2019 r., akta ZUS).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego w aktach sądowych, w tym w aktach rentowych, w oparciu o treść zeznań świadka K. S. oraz zeznań odwołującej i w imieniu zainteresowanej spółki (...).

Dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Dowody te nie były przez strony sporu kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem wynikające z nich okoliczności należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy. Sąd na podstawie rzeczowego materiału dowodowego ustalił zarówno zakres obowiązków

wykonywanych w firmie odwołująca, jak również ramy stosunku pracy w postaci postanowień zawartych w umowie o pracę, szkolenia BHP czy też zaświadczenia lekarskiego, na podstawie którego ubezpieczona została dopuszczona do wykonywania obowiązków na stanowisku sekretarki.

Z kolei treść zeznań świadka oraz stron postępowania była tożsama i korelowała z dokumentacją zawartą w aktach sprawy, a zatem zasługiwała na wiarygodność. Należy wskazać, że osoby te jednoznacznie wskazały na podjęte działania związane z tworzeniem ram stosunku pracy, zakresu czynności wykonywanego przez ubezpieczoną i wysokości jej uposażenia. Zainteresowani podnieśli z jakich pobudek odwołująca została zatrudniona w firmie oraz na czynności, które wykonywała przed powstaniem niezdolności do pracy. Wskazali również, że wysokość wynagrodzenia była nienegocjowalna oraz wykazali potrzebę stworzenia nowego stanowiska w firmie. Jednocześnie z ich zeznań jednoznacznie wynika co było podstawą do wypowiedzenia jej stosunku pracy, jak również, że ostatecznie została przyjęta nowa osoba do spółki, która przejęła obowiązki wykonywane przez odwołującą.

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za wystarczający do wydania rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. W związku z tym Sąd pominął dokumenty wskazujące na stan finansowy spółki. Organ rentowy nie kwestionował okoliczności czy spółkę stać na zapłatę umówionego wynagrodzenia dla ubezpieczonej. W takich przypadkach ZUS z reguły wnosi o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu księgowości i finansów, czego jednak nie zawarł w odpowiedzi na odwołanie w rozpatrywanej sprawie. Również w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji organ rentowy nie podnosił takiej argumentacji, która wskazywałaby na poprawność wydanego rozstrzygnięcia. Z zeznań zainteresowanych wynika zaś, że spółkę było stać na zatrudnienie ubezpieczonej, w szczególności że kilka miesięcy później zostało zatrudnionych kilku innych pracowników, których wynagrodzenie łączne przewyższało zarobki uzyskiwane przez nią w spornym czasie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie A. M. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. z dnia 24 lipca 2019 r., nr: (...), jako zasadne, podlega uwzględnieniu.

Stosownie do treści przepisu art. 6 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 300) zwanej dalej „ustawą” obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami. Ponadto art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy wprowadzają w odniesieniu do pracowników obowiązek ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego. Zgodnie z treścią art. 13 pkt 1 ustawy obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne w okresach – od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania stosunku pracy. Z kolei art. 18 ust. 1 ustawy stanowi, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt. 1-3 i pkt. 18a stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt. 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, ust. 4 pkt. 5 i ust. 12. W myśl art. 20 ust. 1 ustawy, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3. Zgodnie zaś z art. 83 ust. 1 pkt. 3 ustawy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydając zaskarżoną decyzję zakwestionował wysokość podstawy wymiaru składek umówionej pomiędzy odwołującą a zainteresowaną spółką na kwotę 8,516 złotych brutto miesięcznie. W ocenie organu rentowego należało obniżyć podstawę do minimalnego wynagrodzenia, które obowiązywało w dniu zawarcia stosunku pracy. Powołany art. 83 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 86 ust. 2 ustawy upoważnia organ rentowy do kontroli wykonywania przez płatników składek zadań i obowiązków w zakresie ubezpieczeń społecznych. Kontrola ta obejmuje między innymi zgłoszenie do ubezpieczenia oraz prawidłowość i rzetelność obliczenia, potrącenia i płacenia składki. Oznacza to przyznanie Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych kompetencji do badania zarówno tytułu zawarcia umowy o pracę, jak i ważności jej poszczególnych postanowień i - w ramach obowiązującej go procedury - zakwestionowania tych postanowień umowy o pracę w zakresie wynagrodzenia, które pozostają w kolizji z prawem lub zasadami

współzycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2005 r., sygn. akt II UZP 2/05 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005 r., sygn. akt II UK 16/05, z dnia 2 sierpnia 2007 r., sygn. akt III UK 26/07 i z dnia 19 września 2007 r., sygn. akt III UK 30/07).

Zakład ma przy tym prawo badać zarówno tytuł zawarcia umowy, jak i ważność jej poszczególnych postanowień. Nie jest ograniczony do kwestionowania faktu wypłacenia wynagrodzenia we wskazanej kwocie, lecz może też ustalić stosunek ubezpieczenia społecznego na ściśle określonych warunkach. Potwierdził to wyraźnie Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 kwietnia 2005 r. (sygn. akt II UZP 2/05), w której stwierdził, że w ramach art. 41 ust. 12 i 13 ustawy organ rentowy może zakwestionować wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że zostało wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współzycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa. Nadmierne podwyższenie wynagrodzenia pracownika w zakresie prawa ubezpieczeń społecznych może być bowiem ocenione jako dokonane z zamiarem nadużycia prawa do świadczeń. Ustalenie w umowie o pracę rażąco wysokiego wynagrodzenia za pracę stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne może być w konkretnych okolicznościach uznane za pozorne w myśl art. 58 § 2 k.c.

W uzasadnieniu dokonanego rozstrzygnięcia wskazano m.in., że: do wykonywania zakresu czynności przypisanych do ubezpieczonej nie potrzeba było zatrudniania innej osoby nawet z mniejszą wysokością wynagrodzenia, ponieważ postanowiono rozwiązać umowę o pracę; nie powierzono obowiązków odwołującej nowemu pracownikowi; nie przedstawiono dokumentów potwierdzających ilość wykonywanej przez ubezpieczoną pracy, a zakres jej obowiązków nie wymagał od niej dużego nakładu pracy i tym samym ustalonego tak wysokiego wynagrodzenia; wynagrodzenie innych pracowników spółki zostało ustalone na kwotę znacznie mniejszą od otrzymywanej przez ubezpieczoną. Podniesione argumenty zdaniem organu rentowego wskazują na dążenie stron do uzyskania przez odwołującą wyższych świadczeń z ubezpieczeń społecznych a postanowienia umowne zostały zawarte dla pozoru.

Zdaniem Sądu organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję nie przeanalizował i nie pochylił się wystarczająco należycie nad sytuacją faktyczną w rozpatrywanej sprawie. ZUS wskazywał bowiem, że ustalone wynagrodzenie pomiędzy stronami stosunku pracy jest wygórowane. Tym niemniej ustalenie przez sąd godziwego wynagrodzenia nie może zostać dokonane wyłącznie w oparciu o subiektywną ocenę charakteru wykonywanej pracy przez pracownika na danym stanowisku pracy. Wzorzec godziwego wynagrodzenia, który czyni zadość ekwiwalentności zarobków do rodzaju i charakteru świadczonej pracy oraz posiadanych przez pracownika doświadczenia i kwalifikacji zawodowych, będzie uwzględniał między innymi takie czynniki, jak: siatka wynagrodzeń obowiązująca w zakładzie pracy, średni poziom wynagrodzeń za taki sam lub podobny charakter świadczonej pracy w danej branży, wykształcenie, zakres obowiązków, odpowiedzialność materialna oraz dyspozycyjność (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 r., sygn. akt I UK 302/13).

Zgromadzony materiał dowodowy dał podstawę do uznania, że charakter pracy odwołującej, jak również zakres jej obowiązków, uzasadniał ustalenie jej wynagrodzenia na poziomie 8.516,00 złotych brutto miesięcznie. W ocenie Sądu Okręgowego w rozpoznawanej sprawie nie została naruszona dysproporcja w mechanizmie ustalenia wynagrodzenia za pracę dla ubezpieczonej. Organ rentowy nie udowodnił, aby wysokość uzyskiwanych przez nią zarobków została ustalona pozornie. ZUS tradycyjnie przy kwestionowaniu wysokości podstawy wymiaru składek uznał, że przedstawione przez strony dokumenty nie potwierdzają, aby należało ustalić dla ubezpieczonej wynagrodzenie na kwotę wynikającą z umowy o pracę. Do zakresu obowiązków A. M. (1) miało należeć tworzenie i wdrażanie strategii i marketingowych spółki, opracowywanie i realizowanie produktów marketingowych, tworzenie strony internetowej oraz prowadzenie serwisów internetowych. W tym celu ubezpieczona w pierwszym miesiącu pracy zajęła się wyszukiwaniem firmy, która mogłaby zaprojektować stronę. Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika zaś, że ubezpieczona opracowała strategię marketingową. Należy przy tym zaznaczyć, że ubezpieczona pracowała jedynie przez miesiąc. Dodatkowo z zeznań zainteresowanych wysuwa się wniosek, że odwołująca nie była dobrym pracownikiem, bowiem nieprawidłowo wykonywała zadania oraz często nie przychodziła do biura firmy. W ocenie Sądu ta okoliczność nie ma jednak wpływu na ocenę zasadności umówionej kwoty wynagrodzenia. Zainteresowani w sprawie wskazali, że wysokość zarobków nowego pracownika była już ustalona

przed zatrudnieniem osoby na stanowisko specjalisty ds. marketingu. Sąd doszedł do wniosku, że zakres obowiązków przypisany nowemu stanowisku pracy przez spółkę dawał podstawy do ustalenia wynagrodzenia na kwotę 8.516,00 złotych. Kwestią wtórną i bez znaczenia pozostawało czy ubezpieczona realizowała swój zakres obowiązków oraz czy przyczyniła się do wzrostu dochodów spółki. Abstrahując od tego Sąd zważył, że osoba zatrudniona na stanowisku specjalisty ds. marketingu, jako jedyna w firmie mająca działać na terenie W., posiadała duży wpływ na kwestie związane z zareklamowaniem spółki głównie w internecie, co niewątpliwie przełożyłoby się na wzrost liczby klientów a w dalszej perspektywie większe zyski.

Z tego też powodu działania płatnika składek również w kwestii ustalonej wysokości wynagrodzenia dla nowo zatrudnionej osoby były w ocenie Sądu uzasadnione potrzebami spółki na dzień 1 kwietnia 2019 r.

Przed zatrudnieniem odwołującej M. C. w imieniu spółki przeprowadził proces rekrutacyjny, na który zgłosiło się kilkadziesiąt osób. Ze zgłoszonych kandydatur płatnik składek uznał, że najbardziej odpowiednią osobą do przyjęcia na stanowisku specjalisty ds. marketingu będzie A. M. (1). Odwołująca bowiem legitymowała się wieloletnim doświadczeniem zawodowym na stanowisku specjalisty ds. marketingu, co całkowicie pominął przy dokonywaniu ustaleń w rozpatrywanej sprawie organ rentowy. Przedstawione dowody wskazujące na przydatność ubezpieczonej do wykonywania założonego zakresu obowiązków uzasadniały potrzebę jej zatrudnienia dla spółki. Dodatkowo ZUS pominął kwestię wysokości zarobków, które ubezpieczona otrzymywała zarówno przed, jak i po nawiązaniu stosunku pracy z zainteresowaną. Odwołująca była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych w 2018 r. z wysokością podstawy wymiaru składek oscylującej wokół 6.000,00 złotych. Po zakończeniu stosunku pracy również otrzymywała wysokie wynagrodzenie związane bezpośrednio z jej bogatym doświadczeniem zawodowym.

Organ rentowy podnosił, że zatrudnienie odwołującej było pozorne, ponieważ już po miesiącu doszło do wypowiedzenia jej stosunku pracy. Sąd doszedł do wniosku, że racjonalizm działań pracodawcy został wykazany za pomocą zeznań zainteresowanych w sprawie. Okoliczności, które wpłynęły na zakończenie umowy o pracę z ubezpieczoną rozpoczęły się już na początku kwietnia 2019 r., kiedy płatnik składek podjął uchwałę zmieniającą umowę spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Prezesem zarządu został M. C., zaś W. M. wystąpił ze spółki. W związku z tym również rozpoczęto proces przekształceń spółki nie tylko na poziomie osób zasiadających w zarządzie, ale również jej działalności oraz zakresu, w którym miałyby funkcjonować. Ubezpieczona została zatrudniona, aby obsługiwać klientów w biurze w W. po tym, jak przejdzie przez etap zareklamowania spółki w internecie. Z powodu braku efektów wykonywanej przez nią pracy oraz powtarzającej się jej nieobecności w biurze płatnik składek przyspieszył zmianę

w zakresie rozwoju spółki, związaną z odmiennością poglądów członków zarządu, dokonując zamknięcia siedziby w W. i przeniesienia całej działalności do B.. Te okoliczności sprawiły, że zarząd spółki nie widział możliwości kontynuowania z ubezpieczoną stosunku pracy.

Ujawnione fakty nie dają podstaw do uznania, że zatrudnienie odwołującej wykazywało cechy pozorności. Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego A. M. (1) od kilku lat leczy się psychiatrycznie. W rozpatrywanej sprawie udała się na zwolnienie lekarskie po tym, jak otrzymała pocztą wypowiedzenie umowy o pracę. Należy wskazać, że jej działania nie były obliczone na uzyskiwanie wysokich świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Odwołująca nie była w ciąży, która w celu zabezpieczenia dążyłaby do uzyskania jak najwyższej podstawy wymiaru składek, aby następnie być uprawniona do pobierania wysokiego zasiłku macierzyńskiego. W niniejszej sprawie decyzja o skorzystaniu ze zwolnienia lekarskiego była następstwem decyzji podjętej przez jej pracodawcę. W wyniku rozwiązania stosunku pracy u odwołującej wystąpił nawrót zaburzeń lękowych, które uniemożliwiły jej dalsze funkcjonowanie. To z kolei oznacza, że gdyby ubezpieczona nie otrzymała zwolnienia, z dużym prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością w dalszym ciągu wykonywałaby obowiązki na rzecz spółki.

Kolejnym argumentem wskazującym w ocenie organu rentowego za zmniejszeniem ubezpieczonej wysokości podstawy wymiaru składek było niezatrudnienie przez spółkę na jej miejsce nowego pracownika. Wniosek ten mógłby ewentualnie być uznany za zasadny w sytuacji, w której przedmiot sporu wyznaczałoby rozważenie, czy odwołująca faktycznie wykonywała pracę w oparciu o przesłanki wynikające z art. 22 § 1 k.p. Natomiast w rozpatrywanej sprawie należało jedynie przeanalizować, czy uzasadniona była wysokość ustalonego wynagrodzenia pomiędzy stronami

stosunku pracy. W tej sytuacji rozważenie zasadności decyzji podejmowanych przez pracodawcę po rozpoczęciu korzystania ze zwolnienia lekarskiego przez ubezpieczoną pozbawiona jest zasadności. Jednakże i w tym przypadku wystosowane wnioski przez organ rentowy rozmięły się z rzeczywistością. Kwestia związana z podjęciem decyzji przez pracodawcę o niezatrudnieniu nowej osoby w miejsce odwołującej została wyjaśniona w trakcie przesłuchania zainteresowanego. Obowiązki ubezpieczonej przejął nowy pracownik Ł. K., który został zatrudniony od września 2019 r. Niezależnie jednak od powyższego, w ocenie Sądu zatrudnienie nowego pracownika zależy tylko od decyzji płatnika składek. W niniejszej sprawie kwestionowana była wysokość podstawy wymiaru składek, zatem zdarzenia przyszłe, które wystąpiły po przejściu odwołującej na zwolnienie lekarskie, pozostają bez znaczenia na zapadły wyrok.

Sąd zważył, że spółka nie wykazywała podstawy wymiaru składek za żadnego pracownika w wysokości odpowiadającej osiąganym zarobkom przez odwołującą, na co również wskazywał organ rentowy. W dniu zatrudnienia ubezpieczonej spółka zatrudniała jedynie księgową z wynagrodzeniem w kwocie 4.118,49 złotych. Pod koniec 2019 r. zatrudniono zaś D. D., M. E., P. G., M. Ś. i P. W. na stanowisku monterów instalacji fotowoltaicznych z wynagrodzeniem w kwocie 2.250,00 złotych, P. K. na stanowisku technika elektryka z wynagrodzeniem w kwocie 2.712,55 złotych oraz I. S. na stanowisku logistyka w kwocie 2.250,00 złotych. Wszystkie wymienione osoby legitymujące się umową o pracę nie miały realnego wpływu na realizację kluczowych projektów dla spółki, od których zależała jej kondycja finansowa. W ocenie Sądu zarówno doświadczenie zawodowe nowo przyjętych pracowników, które nie było związane z szeroko pojętym marketingiem, jak i realizowanie zadań dla płatnika składek w ramach stosunku pracy było nieporównywalnie mniejsze od tego, który była zobowiązana wykonywać odwołująca. W związku z tym obniżenie wynagrodzenia ubezpieczonej do minimalnego poziomu stanowiłoby naruszenie zasad współżycia społecznego. Wskazane okoliczności, zdaniem Sądu, nie mogły prowadzić do wniosku, że ustalone pomiędzy stronami stosunku pracy wynagrodzenie w kwocie 8.516,00 złotych brutto miesięcznie było wygórowane.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy orzekł na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., gdyż za stronę przegrywającą proces został uznany organ rentowy. W związku z tym należało zasądzić na rzecz zainteresowanej kwotę 3.600,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość kosztów została ustalona na podstawie § 2 pkt 5 rozporządzenia z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 265). Sąd obliczając wartość przedmiotu sporu wziął pod uwagę różnicę pomiędzy wysokością podstawy wymiaru składek ustalona przez strony w umowie, a wysokością podstawy wymiaru składek ustaloną przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji, za okres sporny 3 miesiące.

SSO Renata Gąsior

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego.